

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva (Palatul Magna Curia)

Palatul cunoscut astăzi sub numele de Magna Curia este amintit documentar pentru prima oară pe piatra de mormant a Mariei Sulyok (+1590), mama căpitanului cetății Deva, Francisc Geszti (1581-1595). Inscripția funerară precizează că decesul a survenit în curia de sub cetate a fiului său. Probabil că inițierea construcției aparținuse acestuia, din dorința de a avea o reședință mai comodă decât palatul din cetate. În vremea principelui Gabriel Bethlen au loc ample lucrări de extindere și modernizare a castelului, între care edificarea porții (1621) și introducerea unor elemente de construcție în stil renascentist.

La sfârșitul secolului al XVII-lea autoritățile Habsburgice instituie sistemul de închiriere a domeniului și castelului, ca bun al fiscoșului. Sub stăpanirea lui Johann Haller și a soției acestuia, în secolul al XVIII-lea edificiul capătă aspectul de construcție barocă, în urma intervenției antreprenorului Konrad Hammer. Sunt adăugate acum scarile monumentale de pe latura estică și din interiorul clădirii, a fost amenajat șemineul din sala mare, au fost recondiționate încadrările renascentiste ale ferestrelor, s-a amenajat balconul de pe fațada principală. La sfârșitul secolului al XIX-lea edificiul a fost preluat de autoritățile orașene și o perioadă scurtă a servit ca sediu al comitatului Hunedoara, apoi al administrației financiare. Din 1934 a devenit sediu al Muzeului județean și apoi al Muzeului Civilizației Dacice și Romane. (Text: prof. VASILE IONAS)

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva a fost fondat în anul 1880 și de atunci este depozitarul unor colecții de arheologie, istorie, științele naturii, numismatică, etnografie și artă, care în timp s-au îmbogățit prin descoperiri arheologice, achiziții și donații. În decursul timpului a fost adăpostit în mai multe clădiri din Deva, astăzi avându-și sediul în clădirea monument istoric Magna Curia de la poalele Cetății.